

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економіки транспорту

Кафедра управління державними і корпоративними фінансами

**Методичні вказівки до виконання
контрольної роботи з дисципліни
«БЮДЖЕТУВАННЯ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ»
для студентів заочної форми навчання спеціальності 7.03050801,
8.03050801 «Фінанси і кредит»**

Харків 2016

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри “Управління державними і корпоративними фінансами” 22 лютого 2016 р., протокол № 7.

Дані методичні вказівки підготовлені відповідно до навчальної програми з дисципліни «Бюджетування на залізничному транспорті» і є складовою навчально-методичного комплексу дисципліни.

Матеріали методичних вказівок розглядають сукупність всіх питань курсу «Бюджетування на залізничному транспорті» і допомагають студентам при підготовці до заліку.

Методичні вказівки призначені для студентів заочної форми навчання та слухачів ІППК спеціальності “Фінанси і кредит” з метою допомоги при підготовці контрольної роботи з дисципліни «Бюджетування на залізничному транспорті».

Укладачі:

доценти Н.М. Лисьонкова,
О.А. Єрмоленко

Рецензент

проф. І.Ю. Зайцева

ЗМІСТ

1	Загальні положення	4
2	Тестові завдання	5
3	Складання бюджетів підприємства	33
3.1	Бюджет перевезень залізниці	33
3.2	Бюджет прямих витрат на перевезення	33
3.3	Бюджет інших прямих витрат на перевезення	34
3.4	Бюджет витрат від підсобно-допоміжної діяльності	34
3.5	Бюджет собівартості перевезень	35
3.6	Бюджет адміністративних витрат	36
3.7	Бюджет інших операційних витрат	37
3.8	Бюджетний звіт про фінансові результати	37
3.9	Операційний бюджет залізниці	39
4	Вихідні дані	40
5	Вимоги до захисту контрольної роботи	45
6	Перелік контрольних запитань з курсу	45
	Список літератури	48

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розроблення бюджетів на підприємстві характеризується терміном “бюджетування” і спрямована на вирішення двох основних завдань:

- визначення обсягу і видатків, пов’язаних з діяльністю окремих структурних одиниць і підрозділів підприємства;
- забезпечення покриття цих видатків фінансовими ресурсами з різних джерел.

Процес бюджетування на підприємстві включає складання оперативного, фінансового і зведеного (консолідованого) бюджетів, управління і контроль за виконанням бюджетних показників.

Складання бюджету включає такі етапи:

- підготовка прогнозу і бюджету продажу;
- визначення очікуваного обсягу виробництва;
- розрахунок витрат, пов’язаних з виробництвом і реалізацією продукції;
- розрахунок і аналіз грошових потоків;
- складання планових фінансових звітів.

Відправним етапом процесу бюджетування є бюджет продажу (реалізації). Бюджет продажу – це найважливіший розрахунок, який є основою бюджетування, враховує конкурентну позицію підприємства та напрями її поліпшення.

Бюджет продажу і його структура визначають рівень і загальний характер усієї діяльності підприємства, впливають на ряд інших бюджетів, які побудовані на інформації, визначеної в бюджеті продажу.

Прогноз продажу – основа планування виробництва, а бюджет продажу – бюджету виробництва (для нашого підприємства – бюджет перевезень).

Виходячи з вищесказаного в контрольній роботі студент повинен розрахувати такі види бюджетів:

- бюджет перевезень залізниці;
- бюджет прямих витрат на перевезення;
- бюджет інших прямих витрат на перевезення;
- бюджет витрат від підсобно-допоміжної діяльності;
- бюджет собівартості перевезень;
- бюджет адміністративних витрат;
- бюджет інших операційних витрат;
- бюджетний звіт про фінансові результати;
- операційний бюджет залізниці.

Для виконання теоретичної частини студент використовує останню цифру шифру залікової книжки. Кожен студент має відповісти на тестові запитання.

Для виконання практичної частина студент використовує цифри залікової книжки. Для знаходження вихідних даних для таблиці 1 студент використовує чотири цифри залікової книжки, де кожна цифра відповідає кварталу. Для розрахунку таблиць 2-7 використовується остання цифра залікової книжки.

2 ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Тема 1. Сутність бюджетування та його організація

1 Стратегічне планування – це:

- а) процес визначення дій, необхідних для досягнення стратегічної мети;
- б) план майбутніх операцій, виражених у кількісних (здебільшого грошовому) вимірниках;
- в) процес планування майбутніх операцій підприємства та оформлення його результатів у вигляді системи бюджетів;
- г) сукупність бюджетів, що узагальнюють майбутні операції усіх підрозділів підприємства.

2 Бюджет – це:

- а) процес визначення дій, необхідних для досягнення стратегічної мети;

б) процес планування майбутніх операцій підприємства та оформлення його результатів у вигляді системи бюджетів;

в) це план майбутніх операцій, виражених у кількісних (здебільшого грошовому) вимірниках;

г) сукупність бюджетів, що узагальнюють майбутні операції усіх підрозділів підприємства.

3 Бюджетування – це:

а) сукупність бюджетів, що узагальнюють майбутні операції усіх підрозділів підприємства;

б) процес планування майбутніх операцій підприємства та оформлення його результатів у вигляді системи бюджетів;

в) процес визначення дій, необхідних для досягнення стратегічної мети;

г) процес планування майбутніх операцій підприємства.

4 Метою бюджетування є:

а) здійснення періодичного планування;

б) забезпечення координації, кооперації та комунікацій;

в) змусити менеджерів кількісно обґрунтовувати їхні плани;

г) забезпечення усвідомленості витрат на діяльність підприємства;

д) створення основи для оцінки і контролю виконання;

е) правильні відповіді а, б, в, г;

ж) усі відповіді є правильними.

5 У процесі складання бюджету менеджер має змогу:

а) порівняти витрати альтернативних напрямів дій;

б) визначити найефективніший спосіб використання ресурсів;

в) порівняти вигоди альтернативних напрямів дій;

г) усі відповіді є правильними.

6 У скількох напрямках здійснюють бюджетування:

а) 3;

б) 4;

в) 2;

г) 5?

7 У якому напрямку бюджетування здійснюється підготовка функціональних бюджетів, тобто бюджетів підрозділів підприємства:

- а) у третьому;
- б) четвертому;
- в) другому;
- г) першому?

8 У якому напрямку бюджетування здійснюється розроблення стандартів (норм) витрат на виробництво окремих виробів (або послуг):

- а) у другому;
- б) першому;
- в) четвертому;
- г) третьому?

9 Генеральний (зведений) бюджет – це:

- а) сукупність бюджетів витрат і доходів, які забезпечують складання бюджетного звіту про прибуток;
- б) сукупність бюджетів, що узагальнюють майбутні операції усіх підрозділів підприємства;
- в) сукупність бюджетів, що відображують заплановані грошові потоки та фінансовий стан підприємства;
- г) план майбутніх операцій, виражених у кількісних (здебільшого грошовому) вимірниках.

10 Операційний бюджет – це:

- а) сукупність бюджетів, що узагальнюють майбутні операції усіх підрозділів підприємства;
- б) сукупність бюджетів, що відображують заплановані грошові потоки та фінансовий стан підприємства;
- в) план майбутніх операцій, виражених у кількісних (здебільшого грошовому) вимірниках;
- г) сукупність бюджетів витрат і доходів, які забезпечують складання бюджетного звіту про прибуток.

11 Фінансовий бюджет – це:

- а) сукупність бюджетів, що узагальнюють майбутні операції усіх підрозділів підприємства;
- б) сукупність бюджетів, що відображують заплановані грошові потоки та фінансовий стан підприємства;
- в) процес планування майбутніх операцій підприємства та оформлення його результатів у вигляді системи бюджетів;
- г) сукупність бюджетів витрат і доходів, які забезпечують складання бюджетного звіту про прибуток.

12 Скільки існує основних підходів до організації процесу бюджетування:

- а) два;
- б) чотири;
- в) п'ять;
- г) три?

13 Підхід "згори-вниз" (Top — Down) означає:

- а) що вище керівництво компанії цілком здійснює процес бюджетування з мінімальним залученням менеджерів підрозділів і відділів нижчого рівня;
- б) що спочатку керівники різних підрозділів (відділів, дільниць, служб тощо) складають бюджети щодо діяльності, за яку вони відповідають;
- в) узагальнення й збалансування найкращих моментів декількох підходів;
- г) правильними є відповіді а і в.

14 Підхід "знизу — вгору" (Bottom — Up) означає:

- а) що вище керівництво компанії цілком здійснює процес бюджетування з мінімальним залученням менеджерів підрозділів і відділів нижчого рівня;
- б) узагальнення й збалансування найкращих моментів декількох підходів;
- в) що спочатку керівники різних підрозділів (відділів, дільниць, служб тощо) складають бюджети щодо діяльності, за яку вони відповідають;
- г) правильними є відповіді б і в.

15 Підхід "знизу — вгору / згори — вниз"(Bottom — Up / Top — Down) означає:

а) що спочатку керівники різних підрозділів (відділів, дільниць, служб тощо) складають бюджети щодо діяльності, за яку вони відповідають;

б) узагальнення й збалансування найкращих моментів декількох підходів;

в) що вище керівництво компанії цілком здійснює процес бюджетування з мінімальним залученням менеджерів підрозділів і відділів нижчого рівня;

г) усі відповіді є правильними.

16 Який із бюджетів належить до фінансового бюджету:

а) бюджет продажу;

б) бюджет витрат і збуту;

в) бюджет виробництва;

г) бюджет грошових коштів?

17 Який із бюджетів належить до операційного бюджету:

а) бюджет капітальних інвестицій;

б) бюджет грошових коштів;

в) бюджет адміністративних витрат;

г) бюджетний баланс?

18 Процес бюджетування зазвичай охоплює такі основні стадії:

а) доведення основних напрямів політики компанії до осіб, які відповідають за підготовку бюджетів;

б) визначення обмежувальних чинників;

в) підготовка бюджету продажу;

г) усі відповіді є правильними;

19 Бюджет продажу – це:

а) операційний бюджет, що містить інформацію про запланований обсяг продажу, ціну й очікуваний дохід від продажу кожного виду продукції (товарів, послуг);

б) процес планування майбутніх операцій підприємства та оформлення його результатів у вигляді системи бюджетів;

в) сукупність бюджетів витрат і доходів, які забезпечують складання бюджетного звіту про прибуток;

г) план майбутніх операцій, виражених у кількісних (здебільшого грошовому) вимірниках.

20 Керівництво з бюджетування – це:

а) операційний бюджет, що містить інформацію про запланований обсяг продажу, ціну й очікуваний дохід від продажу кожного виду продукції (товарів, послуг);

б) сукупність бюджетів витрат і доходів, які забезпечують складання бюджетного звіту про прибуток;

в) документ, що визначає склад інформації, необхідної для складання бюджетів, осіб, відповідальних за збирання, узагальнення та передання цієї інформації, а також терміни виконання відповідних бюджетних процедур;

г) робочий орган, який забезпечує розроблення й узгодження бюджетів.

21 Бюджетний комітет – це:

а) операційний бюджет, що містить інформацію про запланований обсяг продажу;

б) робочий орган, який забезпечує розроблення й узгодження бюджетів;

в) комітет, який визначає склад інформації, необхідної для складання бюджетів; осіб, відповідальних за збирання, узагальнення та передання цієї інформації, а також терміни виконання відповідних бюджетних процедур;

Г) правильними є відповіді б і в.

22 Функцією бюджетного комітету є:

а) координація й аналіз обговорених бюджетів;

б) затвердження бюджетів;

в) попереднє складання бюджетів;

г) вибір бюджетної політики.

23 Бюджетний період – це:

- а) система бюджетування, за якої після завершення кожного бюджетного періоду цей період виключають з генерального бюджету з одночасним включенням нового аналогічного бюджетного періоду;
- б) проміжок часу, для якого підготовлено і використовується бюджет. Звичайно бюджети складаються з розбиттям на квартали та місяці;
- в) гарантія менеджерам постійного бюджету на повний плановий період, що допомагає їм у прийнятті рішень;
- г) усі відповіді є правильними.

24 Безперервне бюджетування – це:

- а) система бюджетування, за якої після завершення кожного бюджетного періоду цей період виключають з генерального бюджету з одночасним включенням нового аналогічного бюджетного періоду;
- б) проміжок часу, для якого підготовлено і використовується бюджет. Звичайно бюджети складаються з розбиттям на квартали та місяці;
- в) гарантія менеджерам постійного бюджету на повний плановий період, що допомагає їм у прийнятті рішень;
- г) правильними є відповіді а і в;

25 Бюджетування "з нуля" – це:

- а) метод бюджетування, за якого менеджери щоразу мають обґрунтовувати заплановані витрати так, ніби діяльність здійснюється вперше;
- б) визначення оптимального рівня витрат підприємства та пріоритетних напрямів використання обмежених фінансових ресурсів;
- в) система бюджетування, за якої після завершення кожного бюджетного періоду цей період виключають з генерального бюджету з одночасним включенням нового аналогічного бюджетного періоду;
- г) проміжок часу, для якого підготовлено і використовується бюджет. Звичайно бюджети складаються з розбиттям на квартали та місяці.

26 Аналіз поданих бюджетів і підготовка рекомендацій – це:

- а) функція бюджетного комітету;
- б) функція бюджетного процесу;
- в) стадія процесу бюджетування;
- г) усі відповіді є правильними.

27 Обговорення бюджетів із вищим керівництвом – це:

- а) функція бюджетного комітету;
- б) функція бюджетного процесу;
- в) стадія процесу бюджетування;
- г) усі відповіді вірні.

28 До якого з бюджетів належить бюджет собівартості готової продукції:

- а) фінансового;
- б) генерального;
- в) операційного;
- г) функціонального?

29 Результатом стратегічного планування є довгостроковий план фірми, розрахований:

- а) на 5-10 років;
- б) 4-8 років;
- в) 15-20 років;
- г) 10-15 років.

30 До функціонального бюджету не належить:

- а) генеральний бюджет;
- б) стратегічний бюджет;
- в) операційний бюджет;
- г) фінансовий бюджет.

Тема 2 Особливості бюджетування на залізничному транспорті

1 Економічна діяльність залізниць – це:

- а) функція організаційних систем, яка забезпечує збереження визначеної структури, режиму, реалізацію програм і цілей діяльності;
- б) процес виробництва продукції, який здійснюється з використанням певних ресурсів;
- в) комплекс здійснюваних заходів з метою створення і підтримки належних умов виконання економічної діяльності;
- г) усі відповіді є правильними.

2 Управління – це:

- а) функція організаційних систем, яка забезпечує збереження визначеної структури, режиму, реалізацію програм і цілей діяльності;
- б) комплекс здійснюваних заходів з метою створення і підтримки належних умов виконання економічної діяльності;
- в) процес виробництва продукції, який здійснюється з використанням певних ресурсів;
- г) усі відповіді є правильними.

3 Регулювання – це:

- а) процес виробництва продукції, який здійснюється з використанням певних ресурсів;
- б) функція організаційних систем, яка забезпечує збереження визначеної структури, режиму, реалізацію програм і цілей діяльності;
- в) комплекс здійснюваних заходів з метою створення і підтримки належних умов виконання економічної діяльності;
- г) усі відповіді є правильними.

4 Які економічні ресурси використовуються на залізничному транспорті:

- а) економічні;
- б) трудові;
- в) фінансові;
- г) усі відповіді є правильними?

5 Що формує кожний суб'єкт господарювання для ефективного забезпечення процесу виробництва:

- а) економічну структуру;
- б) фінансову структуру;
- в) організаційну структуру.
- г) усі відповіді є правильними?

6 Протягом скількох років формувалась організаційна структура залізничного транспорту:

- а) 150;
- б) 100;
- в) 50 р;
- г) 200.

7 Управління економічною діяльністю залізничного транспорту складається із таких етапів:

- а) організація, контроль;
- б) планування, облік, мотивація;
- в) облік, регулювання;
- г) правильними є відповіді А та Б;
- д) усі відповіді є правильними.

8 Оцінка результатів поточного та минулого стану діяльності підприємства проводиться на етапі:

- а) аналіз;
- б) організація;
- в) облік;
- г) планування.

9 На якому етапі проводиться визначення цілей і потреб у продукції підприємства:

- а) організація;
- б) планування;
- в) регулювання;
- г) облік?

10 Підбір і поєднання всіх елементів виробництва проводиться на етапі:

- а) планування;
- б) облік;
- в) організація;
- г) контроль.

11 На якому етапі розробляються та вводяться в дію внутрішні механізми для ефективної діяльності підприємства з метою досягнення поставлених цілей:

- а) мотивація;
- б) організація;
- в) регулювання;
- г) контроль?

12 На якому етапі проводиться співставлення планових і фактичних показників, виявлення відхилень і встановлюються причини відхилень:

- а) регулювання;
- б) планування;
- в) аналіз;
- г) контроль?

13 Управління економічною діяльністю на підприємствах і в структурних підрозділах залізничного транспорту ґрунтується на таких принципах:

- а) системність;
- б) варіантність;
- в) деталізація;
- г) усі відповіді є правильними.

14 Реакційність – це:

- а) складання та співставлення різних прогнозів, можливих сценаріїв розвитку подій для досягнення визначених цілей;
- б) реакція або дія, обумовлена ситуацією на ринку, у країні, яка характеризується адаптацією внутрішнього середовища до змін, що відбуваються в зовнішньому середовищі;

в) досягнення головної мети здійснюється за рахунок так званого «дерева цілей», а для досягнення кожної цілі розробляються відповідні завдання;

г) жодна відповідь не є правильною.

15 Технологія – це:

а) встановлена методичними і нормативними документами послідовність операцій, які забезпечують отримання або формування матеріалу, продукту або послуги, що мають споживчу вартість;

б) встановлена методичними документами послідовність операцій, які забезпечують отримання або формування матеріалу, продукту або послуги, що мають споживчу вартість;

в) встановлена нормативними документами послідовність операцій, які забезпечують отримання або формування матеріалу, продукту або послуги, що мають споживчу вартість;

г) жодна відповідь не є правильною.

16 Що не можна створити на залізниці під час виробничого процесу:

а) незавершене виробництво;

б) виробничі запаси;

в) запас готової продукції;

г) жодна відповідь не є правильною?

17 Готовою продукцією на залізничному транспорті вважається:

а) перевезення вантажів;

б) перевезення пасажирів;

в) перевезення вантажів і пасажирів;

г) жодна відповідь не є правильною.

18 Витрати залізничного транспорту складаються:

а) з витрат по перевезеннях;

б) витрат по перевезеннях та витрат допоміжної діяльності;

в) витрат по перевезеннях та додаткових витрат;

г) усі відповіді є правильними;

19 Дохід від перевезень – це:

- а) кошти, які належать залізниці або іншому суб'єкту господарювання за виконані перевезення і пов'язані з ними послуги;
- б) кошти, які належать залізниці за виконані перевезення і пов'язані з ними послуги;
- в) кошти, які належать залізниці або іншому суб'єкту господарювання за виконані перевезення;
- г) кошти, які належать залізниці або іншому суб'єкту господарювання за перевезення і послуги.

20 На залізничному транспорті виділяються такі особливості технології роботи і специфіки реалізації транспортної продукції, які впливають на організацію контролю витрат і доходів:

- а) висока централізація управління процесом перевезення на території всієї України і здійснення безперервного руху поїздів за єдиним графіком і розкладом;
- б) окремий технологічний цикл виробництва перевезення вантажів і пасажирів не закінчується в межах однієї залізниці і навіть мережі залізниць України;
- в) кожний учасник перевізного процесу (станції, депо, дистанції, дирекції тощо) не може мати закінчену продукцію (послугу), а лише є окремим ланцюгом, який виконує специфічну для нього функцію в єдиному перевізному процесі;
- г) усі відповіді є правильними.

Тема 3. Класифікація бюджетів на залізничному транспорті

1 Бюджетна класифікація на залізничному транспорті – це:

- а) єдине систематизоване групування показників;
- б) єдине систематизоване зведення визначених показників у систему;
- в) єдине систематизоване групування показників, зведених у визначену систему;
- г) жодна відповідь не є правильною.

2 Будувати бюджети потрібно виходячи з їх:

- а) класифікації;
- б) ознаки;
- в) ознаки за їх кваліфікацією;
- г) класифікації за ознакою.

3 Бюджети кожного структурного підрозділу на залізниці повинні відповідати:

- а) характеру і обсягам робіт і послуг, що виконує або надає підрозділ;
- б) характеру робіт і послуг, що виконує або надає підрозділ;
- в) обсягам робіт і послуг, що виконує або надає підрозділ;
- г) жодна відповідь не є правильною.

4 За періодам часу бюджети на залізничному транспорті поділяються:

- а) на короткострокові і довгострокові;
- б) тактичні та стратегічні;
- в) поточні та перспективні;
- г) правильні відповіді а та в.

5 За структурою бюджети на залізничному транспорті поділяються:

- а) на прості та складні;
- б) операційні, фінансові та інвестиційні;
- в) генеральні, комплексні та індивідуальні.
- г) усі відповіді є правильними.

6 Генеральний бюджет – це:

- а) сукупність бюджетів, що узагальнюють майбутні операції всіх підпорядкованих підрозділів;
- б) сукупність бюджетів, які узагальнюють майбутні операції всіх підрозділів ПАТ «Укрзалізниця»;
- в) узагальнені майбутні операції структурного підрозділу підприємства;
- г) усі відповіді є правильними.

7 Комплексні бюджети – це:

а) сукупність бюджетів, які узагальнюють майбутні операції всіх підрозділів ПАТ «Укрзалізниця»;

б) сукупність бюджетів, що узагальнюють майбутні операції всіх підпорядкованих підрозділів;

в) узагальнені майбутні операції структурного підрозділу підприємства;

г) усі відповіді є правильними.

8 Зведений бюджет – це:

а) сукупність бюджетів, що узагальнюють майбутні операції всіх підпорядкованих підрозділів;

б) узагальнені майбутні операції структурного підрозділу підприємства;

в) сукупність бюджетів, які узагальнюють майбутні операції всіх підрозділів ПАТ «Укрзалізниця»;

г) усі відповіді є правильними.

9 Операційна діяльність – це:

а) придбання та реалізація необоротних активів, а також фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів;

б) діяльність, яка призводить до змін величини і складу власного та позикового капіталу підприємства;

в) основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;

г) усі відповіді є правильними.

10 Інвестиційна діяльність – це:

а) основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;

б) придбання та реалізація необоротних активів, а також фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів;

в) діяльність, яка призводить до змін величини і складу власного та позикового капіталу підприємства;

г) усі відповіді є правильними.

11 У процесі побудови бюджетної системи та здійснення фінансово-економічного планування на залізничному транспорті використовуються такі методи:

- а) балансовий;
- б) нормативний;
- в) розрахунково-аналітичний;
- г) усі відповіді є правильними.

12 У чому полягає оптимізація планових рішень:

- а) у розробленні планових рішень;
- б) розробленні варіантів планових розрахунків для вибору найоптимальнішого рішення;
- в) виборі найоптимальнішого рішення;
- г) жодна відповідь не є правильною?

13 Які критерії відбору можуть бути використані при оптимізації планових рішень:

- а) максимум прибутку (доходу) на грошову одиницю вкладеного капіталу;
- б) мінімум вкладення капіталу та одержання максимально ефективного результату;
- в) погодженість обсягів матеріальних, фінансових і трудових ресурсів, необхідних для виконання намічених програм;
- г) правильною є відповідь а та б;
- д) усі відповіді є правильними.

14 До загальних правил фінансування належать:

- а) визначення виду продукції, яку буде виробляти і реалізовувати підприємство, філія або її структурні підрозділи;
- б) виконання умов, які гарантують дотримання суворого режиму економії у використанні коштів;
- в) економія поточних витрат;
- г) правильними є відповіді А та Б;
- д) усі відповіді є правильними.

15 Який з принципів покладений в основу побудови бюджету на залізничному транспорті:

- а) страхування;
- б) податкові зобов'язання;
- в) відповідальність;
- г) усі відповіді є правильними?

16 Принцип поєднання системи бюджетів передбачає:

а) спільну нормативно-правову базу, наявність єдиної облікової політики, єдиних форм документів, охоплення всіх структурних підрозділів підприємства при підготовці бюджетів різних рівнів;

б) наявність у формах бюджетів однакової (спільної) системи показників, на підставі яких здійснюється планування та облік господарських операцій;

в) закріплення відповідних повноважень за формами управління структурних підрозділів;

г) наявність в органів управління будь-якого рівня бюджетної системи самостійно здійснювати коригування бюджетного процесу відповідно до чинної нормативно-правової бази.

17 Принцип уніфікованості бюджетів означає:

а) спільну нормативно-правову базу, наявність єдиної облікової політики, єдиних форм документів, охоплення всіх структурних підрозділів підприємства при підготовці бюджетів різних рівнів;

б) наявність у формах бюджетів однакової (спільної) системи показників, на підставі яких здійснюється планування та облік господарських операцій;

в) закріплення відповідних повноважень за формами управління структурних підрозділів;

г) наявність в органів управління будь-якого рівня бюджетної системи самостійно здійснювати коригування бюджетного процесу відповідно до чинної нормативно-правової бази.

18 Принцип автономності бюджетів передбачає:

а) спільну нормативно-правову базу, наявність єдиної облікової політики, єдиних форм документів, охоплення всіх структурних підрозділів підприємства при підготовці бюджетів різних рівнів;

б) наявність у формах бюджетів однакової (спільної) системи показників, на підставі яких здійснюється планування та облік господарських операцій;

в) закріплення відповідних повноважень за формами управління структурних підрозділів;

г) наявність у органів управління будь-якого рівня бюджетної системи самостійно здійснювати корегування бюджетного процесу у відповідності до чинної нормативно-правової бази.

19 Принцип прогнозності полягає:

а) у спільній нормативно-правовій базі, наявності єдиної облікової політики, єдиних форм документів, охопленні всіх структурних підрозділів підприємства при підготовці бюджетів різних рівнів;

б) в основі бюджетів лежать прогнозні дані, точність яких перевіряється після закінчення бюджетного періоду;

в) закріпленні відповідних повноважень за формами управління структурних підрозділів;

г) наявності в органів управління будь-якого рівня бюджетної системи самостійно здійснювати коригування бюджетного процесу відповідно до чинної нормативно-правової бази.

20 Принцип еластичності виявляється:

а) у здатності механізму бюджетування змінювати показники бюджету протягом певного часу відповідно до ситуативних змін зовнішнього середовища, у можливості створювати за показниками бюджетів різні звіти, придатні для різних цілей;

б) через постійний моніторинг виробничо-господарської діяльності та відслідкування відхилень фактичних показників від запланованих і визначення тенденцій розвитку підприємства;

в) через спільну нормативно-правову базу, наявність єдиної облікової політики, єдиних форм документів, охоплення всіх структурних підрозділів підприємства при підготовці бюджетів різних рівнів;

г) жодна відповідь не є правильною.

21 Принцип ефективності забезпечується:

а) через постійний моніторинг виробничо-господарської діяльності та відслідкування відхилень фактичних показників від запланованих і визначення тенденцій розвитку підприємства;

б) формуванням бюджетів будь-яких центрів відповідальності, що здійснюється за принципом «знизу – вгору», а їх затвердження – «згори – вниз»;

в) через спільну нормативно-правову базу, наявність єдиної облікової політики, єдиних форм документів, охоплення всіх структурних підрозділів підприємства при підготовці бюджетів різних рівнів;

г) жодна відповідь не є правильною.

22 Принцип ситуативності полягає:

а) у здатності механізму бюджетування змінювати показники бюджету протягом певного часу відповідно до ситуативних змін зовнішнього середовища, можливості створювати за показниками бюджетів різні звіти, придатні для різних цілей;

б) наявності в органів управління будь-якого рівня бюджетної системи самостійно здійснювати коригування бюджетного процесу відповідно до чинної нормативно-правової бази;

в) розробленні бюджетів, коли враховуються зовнішні і внутрішні чинники контролю;

г) у тому, що дані одного бюджету є базовими для складання іншого бюджету.

23 Принцип інтеграційності полягає:

а) у здатності механізму бюджетування змінювати показники бюджету протягом певного часу відповідно до ситуативних змін зовнішнього середовища, можливості створювати за показниками бюджетів різні звіти, придатні для різних цілей;

б) наявності в органів управління будь-якого рівня бюджетної системи самостійно здійснювати коригування бюджетного процесу відповідно до чинної нормативно-правової бази;

в) розробленні бюджетів враховуються зовнішні і внутрішні чинники контролю;

г) у тому, що дані одного бюджету є базовими для складання іншого бюджету.

24 Принцип збалансування бюджету полягає:

- а) у тому, що дані одного бюджету є базовими для складання іншого бюджету;
- б) у тому, що обсяг передбачених бюджетом витрат повинен відповідати доходам або надходженням із інших джерел;
- в) здатності механізму бюджетування змінювати показники бюджету протягом певного часу відповідно до ситуативних змін зовнішнього середовища, можливості створювати за показниками бюджетів різні звіти, придатні для різних цілей;
- г) розробленні бюджетів, коли враховуються зовнішні і внутрішні чинники контролю.

25 Принцип відповідності доходів і витрат бюджетів означає:

- а) що доходи і витрати в бюджетах відображуються в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів;
- б) дані одного бюджету є базовими для складання іншого бюджету;
- в) обсяг передбачених бюджетом витрат повинен відповідати доходам або надходженням із інших джерел;
- г) цільовий характер фінансових коштів, тобто джерела фінансування, виділяються в розпорядження бюджетотримувачів на фінансування конкретно визначених господарських операцій.

26 Принцип адресності означає:

- а) що доходи і витрати в бюджетах відображуються в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів;
- б) дані одного бюджету є базовими для складання іншого бюджету;
- в) цільовий характер фінансових коштів, тобто джерела фінансування, виділяються в розпорядження бюджетотримувачів на фінансування конкретно визначених господарських операцій;
- г) обсяг передбачених бюджетом витрат повинен відповідати доходам або надходженням із інших джерел.

27 Принцип узгодженості полягає в тому, що:

- а) для виконання бюджету необхідна погодженість дій всіх учасників бюджетування на всіх рівнях;

б) цільовий характер фінансових коштів, тобто джерела фінансування, виділяються в розпорядження бюджетотримувачів на фінансування конкретно визначених господарських операцій;

в) обсяг передбачених бюджетом витрат повинен відповідати доходам або надходженням із інших джерел;

г) жодна відповідь не є правильною.

28 На підставі моніторингу бюджетів проводиться:

а) аналіз виконання бюджету на різних рівнях;

б) виявлення негативних, а також позитивних чинників, що впливають на діяльність структурного підрозділу;

в) прийняття обґрунтованих оперативних, тактичних або стратегічних рішень;

г) усі відповіді є правильними.

29 Балансовий метод планування фінансово-економічних показників передбачає:

а) що на основі певних фінансових норм і техніко-економічних нормативів розраховується потреба підприємства у фінансових ресурсах та визначаються джерела цих ресурсів;

б) збалансування підсумкових показників доходів і витрат фінансового плану і визначення конкретних джерел покриття для кожної статті витрат;

в) що планові показники розраховуються на підставі аналізу фактичних економічних показників, які слугують базою для розрахунків, і враховуються їх зміни в плановому періоді;

г) жодна відповідь не є правильною.

30 Сутність нормативного методу фінансово-економічного планування полягає:

а) у тому, що на основі певних фінансових норм та техніко-економічних нормативів розраховується потреба підприємства у фінансових ресурсах і визначаються джерела цих ресурсів;

б) у збалансуванні підсумкових показників доходів і витрат фінансового плану і визначення конкретних джерел покриття для кожної статті витрат;

- в) у тому, що планові показники розраховуються на підставі аналізу фактичних економічних показників, які слугують базою для розрахунків, та враховуються їх зміни в плановому періоді;
- г) жодна відповідь не є правильною.

Тема 4. Побудова єдиної системи бюджетів ПАТ «Укрзалізниця»

1 Результатом переходу на бюджетне управління виробничо-економічною діяльністю підприємства є:

- а) чітка і прозора система управління підприємством;
- б) чітке розмежування прав і відповідальності за результат діяльності керівників кожного підрозділу;
- в) чітке визначення перспектив;
- г) усі відповіді є правильними.

2 Що входить до складу операційного бюджету:

- а) бюджет продажу і бюджет виробництва;
- б) бюджет витрат;
- в) бюджет доходів і витрат і бюджет руху грошових коштів;
- г) правильними є відповіді А та Б;
- д) правильними є відповіді Б та В?

3 Операційні бюджети ПАТ «Укрзалізниця» є носіями такої інформації:

- а) потреби економіки держави і населення в перевезеннях або інших послугах чи роботах, що здійснює чи виконує залізничний транспорт;
- б) якою мірою спроможний залізничний транспорт забезпечити зазначені потреби;
- в) які витрати будуть понесені при виконанні відповідних робіт і наданні послуг;
- г) усі відповіді є правильними.

4 Який із наведених бюджетів належить до фінансового бюджету:

- а) бюджет доходів і витрат;
- б) бюджет виробництва;

- в) бюджет запасів і закупок;
- г) усі відповіді є правильними.

5 Бюджет продажу – це:

- а) планування обсягів виробництва в натуральному та вартісному вираженні;
- б) планування і контроль обсягу продажу;
- в) планування і контролю обсягів запасів і закупок у взаємозв'язку зі списанням матеріалів на виробництво за всіма видами економічної діяльності;
- г) планування і контроль за величиною витрат за видами економічної діяльності.

6 Бюджет виробництва – це:

- а) планування і контроль обсягу продажу;
- б) планування і контроль за величиною витрат за видами економічної діяльності;
- в) планування обсягів виробництва в натуральному та вартісному вираженні;
- г) планування і контроль обсягів запасів і закупок у взаємозв'язку зі списанням матеріалів на виробництво за всіма видами економічної діяльності.

7 Бюджет запасів і закупок – це:

- а) планування і контролю обсягів запасів і закупок у взаємозв'язку зі списанням матеріалів на виробництво за всіма видами економічної діяльності;
- б) планування і контроль обсягу продажу;
- в) планування обсягів виробництва в натуральному та вартісному вираженні;
- г) планування і контроль за величиною витрат за видами економічної діяльності.

8 Бюджет витрат – це:

- а) планування і контроль обсягів запасів і закупок у взаємозв'язку зі списанням матеріалів на виробництво за всіма видами економічної діяльності;

- б) планування обсягів виробництва в натуральному та вартісному вираженні;
- в) планування і контроль обсягу продажу;
- г) планування і контроль за величиною витрат за видами економічної діяльності.

9 Бюджет доходів і витрат – це:

- а) планування і контроль за доходами, витратами і фінансовими результатами від кожного виду економічної діяльності за певний період;
- б) планування і контроль обсягу продажу;
- в) планування і контроль обсягів запасів і закупок у взаємозв'язку зі списанням матеріалів на виробництво за всіма видами економічної діяльності;
- г) планування і контроль за величиною витрат за видами економічної діяльності.

10 Бюджет руху грошових коштів – це:

- а) планування і контроль за доходами, витратами і фінансовими результатами від кожного виду економічної діяльності за певний період.
- б) планування і контроль обсягу продажу;
- в) планування і контроль залишків і руху грошових коштів, а також внутрішніх розрахунків;
- г) планування і контроль за величиною витрат за видами економічної діяльності.

Тема 5. Сутність і види операційних бюджетів

1 Основою бюджетування ПАТ «Укрзалізниця» є:

- а) бюджет руху грошових коштів;
- б) бюджет продажу;
- в) бюджет доходів і витрат;
- г) бюджет запасів і закупок.

2 Бюджет виробництва складається з таких розділів:

- а) показники експлуатаційної роботи;
- б) ремонти основних засобів;
- в) витрати за видами діяльності;
- г) трудові ресурси;
- д) усі відповіді є правильними.

3 Бюджет запасів і закупок складається на підставі:

- а) бюджету виробництва, заявок філій та інших підрозділів;
- б) даних по перевезеннях по залізниці;
- в) планових робіт по залізниці;
- г) усі відповіді є правильними.

4 Бюджет витрат сформовано на підставі таких блоків:

- а) блок витрат з перевезень;
- б) блок витрат з основної діяльності на сторону;
- в) правильними є відповіді А та Б;
- г) жодна відповідь не є правильною.

5 Яку довідкову інформацію використовують для складання бюджету витрат:

- а) витрати за видами перевезень та видами діяльності;
- б) витрати за видами перевезень та економічними елементами;
- в) розшифровка витрат на утримання закладів оздоровчого та спортивно-культурного призначення і житлово-комунальних господарств за економічними елементами;
- г) правильними є відповіді а та б;
- д) правильними є відповіді а, б та в.

6 Розподілені витрати – це:

- а) непрямі витрати, які пов'язані з забезпеченням як вантажних, так і пасажирських перевезень і не можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного виду перевезень;
- б) витрати на обслуговування і управління виробництвом, які не можуть бути віднесені прямо на відповідний вид перевезень;
- в) загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством;
- г) жодна відповідь не є правильною.

7 Загальновиробничі витрати – це:

а) непрямі витрати, які пов'язані із забезпеченням як вантажних, так і пасажирських перевезень і не можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного виду перевезень;

б) загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством;

в) витрати на обслуговування і управління виробництвом, які не можуть бути віднесені прямо на відповідний вид перевезень;

г) жодна відповідь не є правильною.

8 Адміністративні витрати – це:

а) непрямі витрати, які пов'язані із забезпеченням як вантажних, так і пасажирських перевезень і не можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного виду перевезень;

б) загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством;

в) витрати на обслуговування і управління виробництвом, які не можуть бути віднесені прямо на відповідний вид перевезень;

г) жодна відповідь не є правильною.

Тема 6. Роль фінансових бюджетів у єдиній системі бюджетів ПАТ «Укрзалізниця»

1 Відповідно до НП(С)БО №1 доходи – це:

а) гроші або матеріальні цінності, одержувані державою, юридичною та фізичною особою внаслідок якої-небудь діяльності;

б) збільшення економічних вигод, у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу;

в) певна сума грошей, яку отримує фірма внаслідок продажу товарів і послуг;

г) жодна відповідь не є правильною.

2 Витрати – це:

а) зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу;

- б) зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів;
- в) зменшення економічних вигід у вигляді збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу;
- г) жодна відповідь не є правильною.

3 Прибуток – це:

- а) сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати;
- б) одне з основних джерел формування фінансових ресурсів підприємства та формування фондів грошових коштів підприємства;
- в) частина вартості додаткового продукту, виражена в грошах;
- г) усі відповіді є правильними.

4 Бюджет доходів та витрат – це:

- а) результат діяльності підприємства;
- б) прогнозування майбутньої діяльності підприємства;
- в) план фінансових результатів;
- г) жодна відповідь не є правильною.

5 Для більш повного розкриття інформації про доходи і результати діяльності до бюджету доходів та витрат складаються:

- а) блок доходів від перевезень;
- б) блок доходів і витрат від іншої операційної та інших видів діяльності;
- в) блок доходів і витрат допоміжного виробництва;
- г) блок доходів, витрат і фінансового результату;
- д) усі відповіді є правильними.

6 Прогнозний баланс – це:

- а) форма фінансової звітності, призначена для узагальнення показників активів і пасивів і формування їх динаміки в бюджетному періоді;
- б) форма фінансової звітності, призначена для узагальнення показників активів і пасивів;
- в) відображення балансу активів, обов'язків і капіталу на підприємстві;
- г) жодна відповідь не є правильною.

7 Активи – це:

- а) все майно, а також зобов'язання споживачів та інших осіб, які підприємство буде мати на певну дату бюджетного періоду;
- б) ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій;
- в) усе, чим володіє підприємство;
- г) усі відповіді є правильними.

8 До індивідуальних бюджетів належать:

- а) бюджет господарства вантажної та комерційної роботи;
- б) бюджет господарства перевезень;
- в) бюджет локомотивного господарства;
- г) правильними є відповіді а та б;
- д) правильними є відповіді а та в;
- е) правильними є відповіді а, б та в.

9 Пасиви – це:

- а) обов'язки підприємства перед кредиторами, постачальниками, інвесторами;
- б) майно і об'єкти (ресурси), які є на підприємстві, контролюються підприємством у результаті попередніх (минулих) подій та використання яких, як очікується, призведе до збільшення капіталу;
- в) сукупність усіх зобов'язань;
- г) усі відповіді є правильними.

10 Майстер–бюджет використовується:

- а) для аналізу роботи персоналу підприємства;
- б) керівниками для аналізу результатів роботи та ефективності прийнятих управлінських рішень на певному етапі діяльності;
- в) менеджерами для аналізу діяльності підприємства;
- г) жодна відповідь не є правильною.

3 СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Бюджет перевезень залізниці

Бюджет перевезень показує, яким повинен бути обсяг перевезень, щоб забезпечити запланований обсяг продаж (доходів) і необхідний рівень запасів.

Складений на основі прогнозу бюджет перевезень залізниці наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 - Бюджет перевезень залізниці

Показник	Квартал				Всього за рік
	1	2	3	4	
приведені тоннокілометри, млн					
дохідна ставка, к./10 прив.ткм					-
дохід від перевезень, тис. грн					

В основу складання бюджету перевезень покладено величину прогнозних значень приведених тоннокілометрів і дохідної ставки, які були результатом аналізу можливих реальних варіантів.

3.2 Бюджет прямих витрат на перевезення

Бюджет прямих витрат – це плановий документ, у якому відображені витрати на матеріали та оплату праці за бюджетний період.

Цей бюджет складається на основі даних бюджету перевезень і планових даних по матеріальних та трудових витратах з розподілом за кварталами.

Бюджет прямих витрат залізниці подано у таблиці 2.

Таблиця 2 - Бюджет прямих витрат на перевезення

У тис. грн

Показник	Квартал				Всього за рік
	1	2	3	4	
матеріали					
витрати на оплату праці					
відрахування на соціальні заходи					
всього					

3.3 Бюджет інших прямих витрат на перевезення

Бюджет інших прямих витрат містить у собі прямі витрати, необхідні для перевезень за бюджетний період. Вони містять у собі витрати на паливо, електроенергію, амортизацію, ремонт та інші прямі витрати.

Бюджет інших прямих витрат подано в таблиці 3.

Таблиця 3 – Бюджет інших прямих витрат на перевезення

У тис. грн

Показник	Квартал				Всього за рік
	1	2	3	4	
паливо					
електроенергія					
амортизація					
інші					
всього					

3.4 Бюджет витрат від підсобно-допоміжної діяльності

Бюджет витрат від підсобно-допоміжної діяльності являє собою деталізований план витрат на перевезення витрат, відмінних від прямих, які необхідні для виконання плану перевезень. Метою складання цього бюджету є інтеграція всіх бюджетів витрат по ПДД, розроблених менеджерами по перевезеннях і допоміжній діяльності, і формування інформації для обчислення нормативів цих витрат на плановий період (таблиця 4).

Таблиця 4 – Бюджет витрат від підсобно-допоміжної діяльності
У тис. грн

Показник	Квартал				Всього за рік
	1	2	3	4	
Змінні витрати від ПДД					
матеріали					
паливо					
електроенергія					
амортизація					
оплата праці					
відрахування					
інші					
всього змінних витрат					
Постійні витрати від ПДД					
матеріали					
паливо					
електроенергія					
амортизація					
оплата праці					
відрахування					
інші					
всього постійних витрат					
всього витрат від ПДД					

3.5 Бюджет собівартості перевезень

Бюджет собівартості перевезень – це плановий документ, у якому наведено розрахунок собівартості робіт, що передбачається виконати в бюджетному періоді.

Бюджет собівартості перевезень подано в таблиці 5.

Таблиця 5 – Бюджет собівартості перевезень

У тис. грн

Показник	Квартал				Всього за рік
	1	2	3	4	
прямі матеріальні витрати					
загальні витрати на оплату праці					
інші прямі витрати					
витрати від ПДД					
собівартість перевезень					

Бюджетна собівартість перевезень визначається на основі бюджетів використання прямих матеріалів, прямих витрат на оплату праці, інших прямих витрат і витрат від ПДД.

3.6 Бюджет адміністративних витрат

Бюджет адміністративних витрат являє собою деталізований план поточних операційних витрат, відмінних від витрат, безпосередньо пов'язаних з виробництвом і збутом, необхідних для підтримки діяльності підприємства загалом.

Бюджет адміністративних витрат подано у таблиці 6.

Бюджет необхідний для контролю адміністративних витрат. Велику частину цього бюджету складають постійні витрати.

Таблиця 6 - Бюджет адміністративних витрат

У тис. грн

Показник	Квартал				Всього за рік
	1	2	3	4	
фонд оплати праці					
відрахування на соціальні заходи					
Матеріали					
Паливо					
електроенергія					
амортизація					
інші витрати					
Всього					

3.7 Бюджет інших операційних витрат

Бюджет інших операційних витрат – плановий документ, що включає інші очікувані витрати, необхідні для обслуговування підприємства в цілому.

Бюджет інших операційних витрат подано в таблиці 7.

Таблиця 7 - Бюджет інших операційних витрат

У тис. грн

Показник	Квартал				Всього за рік
	1	2	3	4	
фонд оплати праці					
відрахування на соціальні заходи					
матеріали					
паливо					
електроенергія					
амортизація					
інші витрати					
ВСЬОГО					

3.8 Бюджетний звіт про фінансові результати

Наступним кроком бюджетування буде складання прогностного звіту про фінансові результати.

Бюджетний звіт про фінансові результати – проформа фінансової звітності, складена до початку звітного періоду, що відображує фінансовий результат передбачуваної фінансової діяльності.

Звіт про фінансові результати складається на основі формування:

- бюджету доходів підприємства на прогностний період з розподілом їх за видами діяльності (операційна, інвестиційна, фінансова);
- бюджету собівартості перевезень залізниці на прогностний період;
- бюджету операційних витрат.

Бюджетний звіт про фінансові результати подано в таблиці 8.

Таблиця 8 – Бюджетний звіт про фінансові результати

		У тис. грн
Стаття		За звітний період
1	2	3
1 Фінансові результати		
дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	**	
податок на додану вартість	*	801 196
чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт)	***	
собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	***	
валові:		-
– прибуток	**	
– збиток	**	-
інші операційні доходи	*	75 929
адміністративні витрати	***	
витрати на збут	*	9 120
інші операційні витрати	***	
фінансові результати від операційної діяльності:		-
– прибуток	**	
– збиток	**	
інші фінансові доходи	*	148
інші доходи	*	75 207
фінансові витрати	*	338 749
інші витрати	*	50 043
фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:		-
– прибуток	**	
– збиток	**	
податок на прибуток від звичайної діяльності		-
фінансові результати від звичайної діяльності:		-
– прибуток	**	
– збиток	**	
податки з надзвичайного прибутку		-
чисті:		-
– прибуток	**	
– збиток	**	

Продовження таблиці 8

1	2	3
2 Елементи операційних витрат		
матеріальні витрати	***	
витрати на оплату праці	***	
відрахування на соціальні заходи	***	
амортизація	***	
інші операційні витрати	***	
Всього		
* - сталі дані, однакові для всіх варіантів; ** - дані, розраховані в цій таблиці; *** - дані, розраховані в попередніх таблицях		

3.9 Операційний бюджет залізниці

Таким чином, операційний бюджет залізниці буде мати такий вигляд як таблиця 9.

Таблиця 9 – Операційний бюджет залізниці

Показник	Сума, тис. грн
чистий дохід	
інший операційний дохід	
собівартість перевезень	
операційні витрати	
операційний прибуток	
прибуток від звичайної діяльності	

Після складання всіх бюджетів студент повинен зробити висновки та надати рекомендації стосовно роботи підприємства.

4 ВИХІДНІ ДАНІ

Вихідні дані для таблиці 1

показник	Варіант									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
приведені тоннокілометри, млн	7068	7054	6983	7375	7289	7411	7990	7632	8297	7934
дохід від перевезень, тис. грн	1396625	1479402	1389047	1946231	1885443	1820852	1975306	2094937	1606119	1865042

Вихідні дані для таблиць 2, 3 (всього за рік)

Показник	Варіант									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
матеріали	672075	767830	834760	763219	673219	905643	875432	754320	873210	765091
витрати на оплату праці	1563408	1474209	1507102	1498432	1507539	1643207	1754308	1750842	1689054	1682075
відрахування на соціальні заходи	651085	580235	590641	643071	610639	590421	510731	630865	619053	605195
паливо	671036	574355	648943	590642	673219	608123	763219	623951	743207	834760
електроенергія	673219	683210	545689	789032	873210	864310	743071	710942	756430	763219
амортизація	910865	926000	896530	923965	891208	834760	874306	773219	751061	872350
Інші	763219	873210	865493	532407	652091	761391	690251	713580	841054	673219

Вихідні дані для таблиці 4 (всього за рік, змінні витрати від ПДД)

Показник	Варіант									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
матеріали	134587	142784	122861	138965	129065	143290	142976	153296	132978	124579
паливо	75407	86120	84320	790305	81083	78432	89542	63207	76320	86667
електроенергія	17543	13965	15320	16941	15206	17320	15604	14930	15685	15876
амортизація	74395	85310	62195	63106	75410	76194	95320	59043	74107	68189
оплата праці	206419	198532	186541	210751	195012	206317	206421	206375	185306	196151
відрахування	67320	59053	75201	74072	73210	76110	74996	71205	75204	74001
Інші	-127853	-1139065	-132754	-142175	-112864	-132178	-123409	-119865	-126543	-111299

Вихідні данні для таблиці 5 (всього за рік, постійні витрати від ПДД)

Показник	Варіант									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
матеріали	21086	20641	18653	19430	18954	18953	18431	19347	20563	19021
паливо	14328	14275	13462	15682	12975	14275	12965	13964	14296	13233
електроенергія	3264	4329	5412	2531	5317	2413	2589	2906	4532	2424
амортизація	10543	11908	10965	10988	12766	10765	11345	12345	19876	10411
оплата праці	30654	31086	29065	29764	31976	30765	30554	31065	31076	29949
відрахування	12341	13421	12980	13062	12975	11983	12064	13821	12054	11299
інші	15673	15905	16683	17210	17432	17420	16219	17213	16542	-16994

Вихідні дані для таблиць 6, 7 (всього за рік, бюджет адміністративних

витрат)

Показник	Варіант									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
фонд оплати праці	63743	61254	63219	64584	74359	71432	69054	62384	65130	62796
відрахування на соціальні заходи	26541	31964	29051	26512	27142	30642	29531	21864	28431	24176
матеріали	32187	33741	41372	39531	31064	37542	39531	29654	30642	31993
паливо	30654	31673	39532	28941	29053	33863	32196	30632	29042	29900
електроенергія	20545	21754	19750	19967	21654	19976	20642	21965	19050	19600
амортизація	18753	18753	17540	18652	17549	18954	19064	18964	16508	17860
інші	24175	22375	31754	24175	24731	26416	24185	26784	24196	23231

Вихідні дані для таблиці 7, (всього за рік, бюджет інших

операційних витрат)

Показник	Варіант									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
фонд оплати праці	64382	71239	69031	67132	68320	63496	69053	65329	66530	65180
відрахування на соціальні заходи	25975	27541	24096	25386	25285	27414	26589	26495	25864	24768
матеріали	1714	1514	1813	1633	1734	1377	1533	1694	1677	1614
паливо	1091	965	895	967	956	1109	1054	974	903	938
електроенергія	2743	2894	2954	2654	2743	2963	2954	2842	2741	2852
амортизація	6071	5894	6075	5786	6134	6285	6238	5903	6043	5966
інші	254130	235681	258945	245190	264390	245189	234781	289035	246179	243909

5 ВИМОГИ ДО ЗАХИСТУ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Оформлена відповідно до установлених вимог контрольна робота (переплетена) подається керівнику. Керівник перевіряє відповідність змісту контрольної роботи завданню, якість її розроблення, правильність оформлення. Зауваження керівник робить на сторінках тексту.

Недоліки, виявлені в роботі, мають бути усунені до захисту. Робота допускається до захисту, якщо на ній є позначка керівника «до захисту» чи «до захисту після допрацювання».

Захист контрольної роботи відбувається у встановлені керівником терміни і складається з відповідей студента за темою роботи на питання викладача. У відповіді студента мають бути сформульовані мета і завдання контрольної роботи, шляхи вирішення поставлених завдань, висновки.

Результати захисту визначаються керівником. Захищена робота залишається на кафедрі для збереження.

6 ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ЗАПИТАНЬ З КУРСУ

- 1 Стратегічне планування та його основна мета.
- 2 Що таке бюджет?
- 3 Що таке бюджетування?
- 4 Що виступає метою бюджетування?
- 5 Яка різниця між бюджетом та бюджетуванням?
- 6 Надайте характеристику генеральному (зведеному) бюджету.
- 7 Надайте характеристику операційному бюджету.
- 8 Надайте характеристику фінансовому бюджету.
- 9 Які існують основні підходи до організації процесу бюджетування?
- 10 Надайте характеристику підходу "згори — вниз";
- 11 Надайте характеристику підходу "знизу — вгору";
- 12 Надайте характеристику підходу "знизу — вгору / згори — вниз".
- 13 Які основні функції виконує бухгалтер-аналітик?
- 14 Які основні стадії охоплює процес бюджетування?
- 15 Бюджет продажу та його складові.
- 16 Що являє собою керівництво з бюджетування?

- 17 Що таке бюджетний комітет? Його основні функції.
- 18 Надайте визначення бюджетного періоду.
- 19 Безперервне бюджетування та його мета.
- 20 Бюджетування через приращення, його переваги та недоліки.
- 21 Бюджетування з нуля його переваги та недоліки.
- 22 Що являє собою економічна діяльність залізниць?
- 23 Що таке управління економічною діяльністю підприємства?
- 24 З яких етапів складається управління економічною діяльністю залізничного транспорту?
- 25 Регулювання та його характеристика.
- 26 На яких принципах ґрунтується управління економічною діяльністю на підприємствах і в структурних підрозділах залізничного транспорту?
- 27 Що таке технологія і технологічний процес перевезень залізничним транспортом?
- 28 Що входить до складу готової продукції на залізничному транспорті?
- 29 З чого складаються витрати залізничного транспорту?
- 30 Що включають у себе доходи від перевезення?
- 31 Які особливості технології роботи і специфіки реалізації транспортної продукції виділяються на залізничному транспорті?
- 32 Бюджетна класифікація на залізничному транспорті та її складова.
- 33 Як класифікуються бюджети за періодом часу? Їх основна мета?
- 34 Класифікація бюджетів на залізничному транспорті.
- 35 Мета розроблення річних бюджетів?
- 36 Надайте характеристику бюджетів за джерелами інформації.
- 37 Як класифікуються бюджети щодо структури ПАТ «Укрзалізниця»?
- 38 Класифікація бюджетів за сферами діяльності. Надайте характеристику.
- 39 Які методи використовуються у процесі побудови бюджетної системи та здійснення фінансово-економічного планування на залізничному транспорті?
- 40 Що належить до загальних правил фінансування?
- 41 Які основні функції реалізовані при запровадженні

бюджетування надайте їм характеристику?

42 Від яких функцій залежить система управління?

43 Що є результатом переходу на бюджетне управління виробничо-економічною діяльністю підприємства?

44 Яка основна мета організації бюджетування в ПАТ «Укрзалізниця»?

45 Що виступає об'єктом бюджетування на залізничному транспорті?

46 Які другорядні види економічної діяльності є на залізничному транспорті?

47 Бюджет продажу та його характеристика.

48 Бюджет виробництва та його характеристика.

49 Бюджет запасів і закупок і його характеристика.

50 Бюджет витрат і його характеристика.

51 Бюджет доходів і витрат і його характеристика.

52 Бюджет руху грошових коштів і його характеристика.

53 Прогнозний баланс і його характеристика.

54 Бюджет інвестицій і його характеристика.

55 Майстер-бюджет і його характеристика.

56 Які види бюджетів належать до операційних бюджетів.

57 Яку інформацію несуть у собі операційні бюджети ПАТ «Укрзалізниця»?

58 Які види бюджетів належать до фінансових бюджетів?

59 На базі чого складаються фінансові бюджети?

60 За якою формою побудовано всі бюджети?

61 Які основні стадії містить процес бюджетування?

62 Що є основою бюджетування ПАТ «Укрзалізниця»?

63 Бюджет продажу та його характеристика.

64 Бюджет виробництва та його характеристика.

65 З яких розділів складається бюджет виробництва?

66 Бюджет запасів і закупок і його характеристика.

67 На підставі чого складається бюджет запасів і закупок?

68 Для чого призначений бюджет запасів і закупок?

69 Бюджет витрат і його характеристика.

70 На підставі яких складових формується бюджет витрат?

71 З чого складаються витрати з кожного виду перевезень?

72 Бюджет доходів і витрат і його характеристика.

73 Надайте визначення витратам на залізничному транспорті.

- 74 Надайте визначення прибутку на залізничному транспорті.
- 75 Бюджет руху грошових коштів і його складові.
- 76 Прогнозний баланс, та його складові.
- 77 На підставі яких даних формується прогнозний баланс?
- 78 Майстер-бюджет і його складові.
- 79 З яких розділів складається майстер-бюджет?
- 80 Які бюджети належать до індивідуальних бюджетів?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Орлов, О.О. Планування діяльності промислового підприємства: [Текст]: Підручник / О.О. Орлов. – К.: Скарби, 2004. – 336 с.
- 2 Фінанси підприємств [Текст]: навч. посібник: / за ред Г.Г. Кірейцева – К.: ЦУЛ, 2004. – 268 с.
- 3 Зінь, Е.А. Планування діяльності підприємства [Текст]: підручник / Е.А. Зінь, М.О. Турчанюк. – К.: ВД „Професіонал”, 2006. – 320 с.
- 4 Слав’юк, Р.А. Фінанси підприємств [Текст]: навч. посібник / Р.А. Слав’юк. – К.: ЦУЛ, 2004. – 460 с.
- 5 Тарасюк, Г.М. Планування діяльності підприємства [Текст]: навч. посібник / Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – К.: „Каравела”, 2005. – 432 с.
- 6 Гриньова, В.М. Фінанси підприємств [Текст]: навч. посібник / В.М. Гриньова, В.О. Корда. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Знання – Прес, 2006. 424 с.
- 7 Крамаренко, Г.О. Фінансовий аналіз і планування [Текст] / Г.О. Крамаренко: – К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 224 с.
- 8 Бланк, И.А. Финансовый менеджмент [Текст]: учеб. курс / И.А. Бланк. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Эльга: Ника-Центр, 2006. – 656 с.
- 9 Винниченко, Н.Г. Финансирование и кредитование железных дорог [Текст]: учеб. для вузов ж.-д. трансп / Н.Г. Винниченко. – 7-е изд., перераб. и доп. – М.: Транспорт, 1987. – 224 с.
- 10 Экономика железнодорожного транспорта [Текст]: учеб. для вузов ж.-д. трансп. / М.Н. Беленький, В.А. Дмитриев, А.И. Журавель [и др.]; под. ред. В.А. Дмитриева и Ф.П. Мулюкина. – 3-е изд.,

перераб. и доп. – М.: Транспорт, 1985. – 438 с.

11 Бень, Т.Г. Бюджетування як інструмент удосконалення системи фінансового менеджменту підприємств [Текст] / Т.Г. Бень, С.Б. Довбня // Фінанси України. – 2000 - № 7. - С. 48-55

12 Харко, А.Ю. Бюджетування у процесі управління фінансовою діяльністю підприємства [Текст] / А.Ю. Харко // Фінанси України. – 2001. - № 9. - С. 87-91.

13 Білик, М.Д. Бюджетування у системі фінансового планування [Текст] / М.Д. Білик // Фінанси України. – 2005. - № 3. - С. 97-109.

14 Жовновач, Р.І. Планування діяльності підприємства [Текст] / Р.І. Жовновач // Фінанси України. – 2005. - №5. – С. 50 – 53.

15 Мельник, О.Г. Методи бюджетного планування [Текст] / О.Г. Мельник // Фінанси України. – 2005. - №12. – С. 37 – 46.

16 Онищенко, С.В. Упровадження бюджетування на вітчизняних підприємствах [Текст] / С.В. Онищенко // Фінанси України. – 2005. - №4. – С. 45-50.

17 Партин, Г.О. Бюджетування у системі управління витратами підприємства [Текст] / Г.О. Партин // Фінанси України. – 2005. - №5. – С. 50-53.

18 Голов, С.Ф. Управленческий бухгалтерский учет [Текст] / Голов, С.Ф. - К.: «СКАРБИ», 1998. - 384 с.

19 Ізмайлова, К.В. Сучасні технології фінансового аналізу [Текст]: навч. посіб. / К.В. Ізмайлова - К.: МАУП, 2005. — 148 с.

20 Савчук, В.П. Финансовый менеджмент предприятий: прикладные вопросы с анализом деловых ситуаций [Текст] / В.П.Савчук - К.: Издательский дом "Максимус", 2001. - 600 с.

21 Рахміна, Г.В. EXCEL 2000. Руководство пользователя с примерами [Текст] / Г.В. Рахміна – М.: Лаборатория Базовых Знаний, 2001. – 592 с.

